1853. N°. 35.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 18 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Maart.

Bij de Tentoonstelling van bloemgewassen enz. den 13den te Amsterdam gehouden, is onder anderen bekroond onze stadgenoot J. Schuurmans Stekhoven met eene zilveren medaille.

— Den 15den is te Rotterdam de Tentoonstelling van vee gehouden door de Holl. Maatschappij van Landbouw.

— Het berigt uit Zwolle dat bij het openen van eene kist met boeken twee bedienden door de stiklucht zouden gestorven zijn, wordt van daar als ten eenenmale onwaar tegengesproken. Wel waren een jongen en een steenschrijver van een boekhandelaar aldaar aan de typhus overleden, doch beiden waren nimmer bij het ontpakken van ontvangen goederen tegenwoordig.

— Uit Groningen wordt gemeld, dat de rijksgratificatie aan Onderwijzers voortaan niet meer voor één jaar, maar tot wederopzeggens toe wordt verleend.

— Dezer dagen heeft de Belgische Hoogleeraar Morren eene voorlezing gehouden over de aardappelen, welke veldvrucht, zoo hem gebleken is, niet oorspronkelijk afkomstig is uit Mexico, maar uit Peru, en waarvan het bestaan en de bruikbaarheid reeds in 1601 in België moet zijn bekend gemaakt, door een in dat jaar te Antwerpen gedrukt boekje, en naar aanleiding van een, drie jaren te voren, aan het destijds zeer bekende geslacht van Delescluse toegekomen handschrift. Volgens den Hoogleeraar, zijn er van deze veldvrucht 320 onderscheidene soorten bekend, en kan de waarde van de opbrengst alleen in België jaarlijks op 70 millioenen fr. worden geschat. — Zoo hij beweert, zijn, sedert het ontstaan van de aardappelen-ziekte in 1845, daar te lande de zoogenaamde blaauwe aardappelen bijna geheel verdwenen, en heeft men alleen de witte overgehouden; zijn de oorzaken van deze ziekte tot dus verre onbekend, en bestaat er weinig uitzigt, dat zij spoedig zal ophouden. De ziekte zelve beschouwt de Hoogleeraar echter eerder als een voordeel voor den landbouw, dan als een nadeel, omdat men, eenmaal in het genot van aardappelen, zich voorstelde geene verbetering meer in dat bedrijf te behoeven, en de toekomst ten allen tijde met gerustheid te kunnen afwachten, derwijze, dat de landbouw gedurende vele jaren geen den minsten vooruitgang heeft opgeleverd. Wat het gebruik betreft, heeft hij beweerd, dat de schillen, welke men doorgaans wegwerpt, meer en wel tweemaal zooveel voedende stof opleveren, dan het binnenste der vrucht.

— Aan een van wege het bestuur der Maatschappij van Weldadigheid in de *Haarl. Cour.* openbaar gemaakt verslag, gedagteekend den 31sten Jan. jl., ontleenen wij de navolgende bijzonderheden aangaande den toestand der kolonien van gemelde maatschappij.

De bevolking der bedelaars-kolonien is gedurende het laatste quartaal van 1852 met 290 personen vermeerderd. De sterfte was weder zeer matig en de gezondheid over het algemeen gewenscht. De sterkte op den 1sten Januarij 1852 bedroeg 10,465.

Eene opneming, in de laatste week des vorigen jaars, heeft de volgende werkende en niet werkende kolonisten doen kennen, de getallen dergenen die ter schole gaan daaronder begrepen. Ze waren 2682 bij den landbouw, 2305 fabrieks-arbeiders en handwerkslieden, 838 huisbedienden en opzieners, te zamen 5825. Benevens 3999 werkeloozen, 9824 hoofden, buiten de 641 hoofden van de ambtenaars-huisgezinnen, totaal 10,465.

Van die 3999 werkeloozen gaan er 1455 kinderen, beneden de 13 jaren, dagelijks, twee malen, ter school; de overige 2514 zijn jongere kinderen, moeders die voor hare kinderen of huisgezinnen niet te missen zijn, grijsaards, zieken, zwakken of gebrekkelijken, welke buiten staat zijn eenig werk te verrigten.

Behalve de 1455 dagscholieren zijn er echter nog 1359 van de werkende jongelieden, die, beurtelings om den anderen avond, nu de jongens, dan de meisjes, mede nog school-onderwijs ontvangen, en 205 oudere, die, aan het kindergestigt te Veenhuizen, de Zondagschool bijwonen.

Dit overzigt toont aan, hoe betrekkelijk gering het getal voortbrengende arbeiders is, en voor hoevelen er moet worden gezorgd, die daartoe zelf buiten staat zijn.

De voornaamste veldarbeid is thans het onderspitten en ploegen van meer dan 500 bunders een jaar overgestaan hebbende brem, van gemiddeld een Ned. el lengte, die, uitgetrokken en in de voor gelegd, aldus wordt ondergespit of ondergeploegd, om daarop, zonder eenigen anderen mest, aardappelen te telen.

De oogst van de boekweit als gewoonlijk, bij afdorsching van een gedeelte, is geraamd op 85 bunder, 866 mud, gemiddeld 10 mud per bunder. Zijnde een gering verbouw, maar dan ook bijna geheel op gebrand veen verkregen.

De aardappel-teelt heeft opgeleverd van 532 bunder, 61,929 mud, gemiddeld 116 mud per bunder, zonder zieke aardappelen mede te rekenen. Deze opbrengst is weder 4600 mud minder dan die welke in 1851 is verkregen. Daar de oogst in 1843 en 1844, de beide laatste jaren vóór het ontstaan der aardappelziekte, over de 115,000 mud heeft bedragen, dat 53,000 mud meer is dan er nu is verkregen, kan men nagaan, welk groot verlies dit weer voor de maatschappij oplevert.

De zuivere opbrengst van de boter heeft bedragen van 826 koeijen, 53,913 ℔, gemiddeld 65 ℔ per koe, hetgeen over 1851 ruim 3 ℔ per koe meer heeft bedragen.

De inkomsten door aanfokkerij, vetmesterij en van de geschoren wol verkregen, zijn voldoende te noemen. Er zijn 610 kalveren en 158 lammeren gevallen, van welke eerst echter slechts eenige te Wateren worden aangehouden, alwaar het rundvee zelf wordt aangefokt; terwijl het in alle andere kolonien wordt aangekocht voor het oude vee, hetwelk aan de gestichten wordt gemest en geslagt, dat met 150 stuks runderen heeft plaats gehad.

Er zijn ook 461 oude schapen geslagt en 94 varkens, welke laatste meerendeels te Ommerschans waren aangefokt en te Wateren vet gemest, dat te Veenhuizen, uit hoofde der meerdere behoefte aan karnemelk, geen plaats kan hebben.

Voorts zijn er 2929 schapen geschoren, die 3269, of gemiddeld 1.12 ℔ wol, hebben opgebragt.

Met den fabriekarbeid is het, verleden jaar, zeer voorspoedig gegaan. De stoomkatoenspinnerij te Veenhuizen is voor ongelukken beveiligd gebleven, en heeft niet minder dan 134,296 ℔ garen opgeleverd, in 48 werkweken, van ruim 75 uren ieder, zijnde de gang der machine geweest ruim 25 slagen in de minuut, terwijl er tot die hoeveelheid garen, benevens 6562 ℔ gekaarde katoen, om uit de hand tot grof garen te worden verspounen, verwerkt is 156,000 ℔ boomwol.

Al de 404 getouwen der katoenweverij hebben het geheele jaar door gewerkt. Thans zijn ze nog met 46 stuks, gedeeltelijk te Ommerschans en Veenhuizen n°. 1, vermeerderd.

In de behoefte aan eigen kleeding, huisraad en gereedschappen heeft behoorlijk kunnen worden voorzien, ook voor de nieuw aangekomenen, ten getale, met de huisgezinnen, van circa 2000 zielen, aan welke eene uitrusting van ongeveer f 15 wordt verstrekt, terwijl, wat de verstrekking van gereedschappen betreft, deze, zoo als gereedelijk te begrijpen is, voor bijna 6000 zoo fabriek- als landarbeiders en voor ruim 420 kleine en 45 groote hoeven aan de gestichten, behalve het instituut te Wateren, mede niet gering is.

Overigens is de koffijzakweverij, aan de bedelaarsgestichten met gemiddeld 150 getouwen werkzaam geweest, en met kracht voortgezet.

Zoo is het jaar 1852, bij eene gewenschte gezondheid der bevolking, die, ofschoon aanzienlijk afgewisseld, echter van nagenoeg gelijke sterkte gebleven is, onder uitgebreid schoolonderwijs aan de jeugd, gezette godsdienstoefening voor allen, en veelvuldigen verschillenden arbeid, die niet ongezegend geweest is, afgeloopen, en mogen wij ons verheugen dat onze Vaderlandsche instelling ook gedurende dat tijdperk weder weldadig heeft gewerkt voor zoo vele duizenden die in de gewone maatschappij met armoede en gebrek te kampen hadden, of door losbandigheid en zedeloosheid in de diepste ellende verzonken waren, doch thans, door gepaste leiding, tot arbeidzaamheid en zedelijkheid worden verpligt en aangespoord.

's GRAVENHAGE, 17 Maart.

Z. M. heeft tot Ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd: C. Barends, lid van den Kolonialen Raad; Mr. J. A. E. Lisman, Procureur-Generaal bij het Geregtshof en A. Wildeboer, Commissaris en Secretaris der West-Indische Bank; allen te Suriname.

— Z. M. heeft aan G. L. Wurfbain, te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen van de Kommandeurs-Orde van Isabella la Catolica, hem door de Koningin van Spanje geschonken.

— Z. M. heeft benoemd tot Notarissen te Amsterdam W. P. C. Fabius en W. F. Overhoff Jr., Candidaten; en tot Ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hillegersberg c. a. den Heer J. M. van der Minne, thans te Kethel c. a.; voorts is het kantoor te Kethel c. a. ingetrokken en vereenigd, te weten: de gemeente Mathenesse, met het kantoor van dat middel te Schiedam, en de gemeente Kethel en Nieuwland met Overschie, op den voet van één vereenigd kantoor, onder voortdurend beheer van den Ontvanger J. H. van den Bosch aldaar.

— Bij Kon. besluit is Mr. A. C. Baron Snouckaert van Schauburg, uithoofde van aanhoudenden ziekelijken toestand, eervol ontslagen als Kamerheer-Ceremoniemeester des Konings en benoemd tot Kamerheer in buitengewone dienst.

Naar men verneemt is de dienstdoende Kamerheer, Jhr. H. Mollerus, benoemd tot Kamerheer-Ceremoniemeester.

— Z. Exc. de Minister van Staat Baron van Zuylen van Nyevelt heeft eenen zeer onrustigen nacht doorgebragt en is zeer zwak.

— De opbrengst der middelen in de 2 eerste maanden van dit jaar is geweest ƒ7,769,675.46½; in dezelfde maanden in 1852 ƒ7,938,005.82½.

— De Minister van Financiën heeft ƒ75 van een onbekende ontvangen onder het postmerk Gouda, voor 's Rijks schatkist.

— Wij vernemen, zegt *l'Echo*, dat het nieuwe ontwerp van regterlijke organisatie, dat door den Minister van Justitie aan den Raad van State ter overweging is aangeboden, onder anderen bevat de vestiging van twee Hoven van Appel, een te Amsterdam en het andere te Arnhem, terwijl de Hooge Raad te 's Gravenhage als Hof van Cassatie zou behouden blijven.

— Men verneemt dat er spoedig weder een aantal bevorderingen en verplaatsingen bij het leger het licht zal zien.

— In de zitting van den Gemeenteraad alhier, van gisteren, is o. a. ingekomen eene resolutie van Gedep. Staten, waarbij wordt goedgekeurd de overname van den Koninklijke Schouwburg door de gemeente, en eene andere resolutie van Gedep. Staten waarbij goedgekeurd wordt het Raadsbesluit tot beschikbaarstelling van ƒ11,000 voor een geschenk en voor de volksvermakelijkheden bij gelegenheid der viering van het huwelijk van Z. K. H. Prins Hendrik.

— Commissarissen der vennootschap, gevestigd alhier, onder benaming van »vereeniging tot het daarstellen en exploiteren van een gebouw, bestemd tot openbare en bijzondere vermakelijkheden," hebben alle bouwkundigen uitgenoodigd, om mede te dingen naar de beantwoording van de prijsvraag betreffende den bouw eener Concertzaal.

— De ontwerpen van wet, die bij de schorsing der werkzaamheden van de Tweede Kamer aanhangig gebleven zijn, zijn: 1°. tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering in Ned. Indië; 2°. idem in de Nederl. West-Indische bezittingen; 3°. tot regeling van 's Rijks algemeene comptabiliteit; 4°. houdende bepalingen ter uitvoering van art. 187 der Grondwet (inkwartieringen); 5°. tot het verleenen van pensioen aan werklieden enz., bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt; 6°. tot het brengen van wijzigingen in de algemeene wet van 1822, op het heffen der regten van in-, uit- en doorvoer; 7°. tot regeling van het armbestuur; 8°. tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot 's lands bedieningen; 9°. tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen; 10°. tot het verleenen van bijdragen ter bevordering van den aanleg van een uitwateringekanaal tusschen Assen en Groningen; 11°. regeling van het toezigt op de landverhuizers; 12°. tot opening van eenen nieuwen termijn ter vervulling der formaliteiten, bedoeld bij art. 9 der wet van 28 Julij 1850 (naturalisatie); 13°. tot regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriële Departementen; 14°. tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen (dienst 1852); 15°. tot wijziging van hoofdstuk IX *B* der staatsbegrooting voor 1853 (postkantoor te Amsterdam); 16°. tot wijziging van hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1852 (kindergelden); en 17°. tot bekrachtiging van eene met de Nederl. Handelm. geslotene overeenkomst.

— De werkzaamheden der Commissie van onderzoek op het zout, zijn gisteren voortgezet. Er werden gehoord de Heeren Hannema, zoutzieder te Harlingen, van Wageningen, agent der Handel-Maatschappij te Dordrecht en Quarles, zoutzieder te Haarlem. De Commissie heeft daarmede haren arbeid voorloopig gestaakt, zoodat het hooren van nog andere getuigen, waaronder naar men verneemt, de Heeren de Fremery en de Kruyff, beiden zoutzieders en de Heer Hoogendijk, te Vlaardingen voorloopig is gestaakt.

— Bij de voordragt van wet, nopens het gebruik van het batig slot der koloniale geldmiddelen, wordt voorgesteld, om deze bate, ten bedrage van ƒ7,879,447.48, aan de middelen en inkomsten voor de dienst van 1851 toe te voegen.

— Men verneemt dat de wedrennen te Scheveningen dit jaar, in vergelijking van vroegere jaren, nog op veel grooter schaal zullen gehouden worden. Uit België vooral wordt veel deelneming daaraan van aanzienlijke liefhebbers verwacht.

AMSTERDAM, 16 Maart.

Een algemeen geacht Geneesheer te dezer stede, de Heer L., eergisteren avond omstreeks 11 ure nog eene zijner patienten willende bezoeken, voelde zich plotseling ongesteld, zoodat hij met moeite hare woning bereikte, en werd aldaar door eene zoo hevige beroerte overvallen, dat hij, ondanks alle aangewende geneeskundige hulp, daar ten huize aan de gevolgen van dien aanval bezweek.

UTRECHT, 15 Maart.

Daar de *Dies* onzer Hoogeschool dit jaar juist voor Paschen invalt, is de viering er van uitgesteld. Het Rectoraat zal, naar men meldt, in 't begin van April worden overgedragen; de Studenten zullen evenwel eerst later de gebruikelijke serenades brengen, omdat de Paaschvacantie de jongelui langer afwezig houdt.

— Het in den laatsten tijd bijzonder toegenomen aantal afdeelingen van het patronaat verbonden aan de stichting Montfoort, is weder vermeerderd met eene nieuwe, dezer dagen te Sneek gevestigd, en waarvan tot bestuurders zijn gekozen de HH. Jhr. Repelaar van Driel, Betaalmeester van het Rijk, H. Wouda, Wethouder, L. van der Feen, oud-apotheker, G. Cool, koopman, en Ds. J. F. van Hasselt. (*Utr. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Maart.

Op last van den Minister van Marine hebben 8 oorlogsschepen en 500 man troepen, onder bevel van den Gouverneur onzer bezittingen in Senegal, het vermoorden der bemanning van een Fransch handelsvaartuig door de zeeroovers van een der Bissagos eilanden op Africa's Westkust, bij Sierra Leone, gewroken door eene tuchtiging der zeeroovers, die een zeer heilzamen indruk gemaakt heeft op de geheele kust, en vooral te Sierra Leone en in de overige Engelsche bezittingen.

— De Heer de Girardin heeft thans een stelsel ten onderwerp zijner schrijverijen gekozen, dat vooral in de departementen weêrklank zal vinden en herinnert aan eene toezegging, door den Keizer gedaan, toen hij als Candidaat optrad voor den presidialen zetel. Het geldt namelijk de decentralisatie. Hebben de departementen op politiek terrein veel te klagen gehad over den overmatigen invloed van Parijs, de overmagt toont zich thans ook uit een materieel oogpunt. De spoorwegen dragen daartoe veel bij. Door die vervoermiddelen toch worden de afstanden gebroken, en is de band met Parijs uit alle deelen des lands zoo gemakkelijk, dat de provinciale nijverheid er onder begint te lijden. Niet alleen weelde-artikelen, maar zelfs meubelen en kleederen worden uit de hoofdstad aangevoerd. Het gevolg daarvan is, dat verwarring wordt gebragt in de departementale toestanden, dat de hoofden van handelhuizen de rol van commissionairs moeten aannemen, dat de handelsgeest wordt uitgedoofd en dat zelfs de handwerksman arbeid mist. — Door dien loop der zaken aan te toonen, en op de gevaren, die er voor de provincien uit dreigen, te wijzen, wekt de Heer de Girardin de gemoederen in de departementen op en wint weder veel belangstelling.

— Het jaarlijksch contingent van het leger is op 80,000 man bepaald.

— Weder hebben 38 personen geheele vrijstelling of verligting van straf ontvangen.

— Aan de achternichten van Jan Bart is van Regeringswege eene jaarwedde toegelegd van 1200 fr.

— Den 12den is het lijk der moeder van den bekenden demokraat Raspail, ter aarde besteld, en toen is het gebleken, dat de demokratische partij nog steeds bestaat en hare hoofdleiders voortdurend krachtig werkzaam blijven. Eenige duizenden werkleden (volgens sommigen 10,000 volgens anderen wel 50,000) zijn, waarschijnlijk op een gegeven bevel, zeer onverwachts verschenen in de straten le Prince en Vaugirard en hebben de lijkkist gevolgd naar het kerkhof Père-la-Chaise. De Regering zond troepen af om de menigte in het oog te houden, doch bij hare komst, was het volk, dat zich zeer rustig gedragen heeft, reeds uiteengegaan.

— Er zijn uit de Chinesche wateren berigten ontvangen van het Fransche stoomfregat Cassini, hetwelk zich laatstelijk te Whampoa bevond. Men verzekert dat onze Zaakgelastigde in China, die zich aan boord van het fregat bevond, een langdurig onderhoud met den Chineschen Gouverneur der provincie gehad heeft. Dit onderhoud betrof, naar gezegd wordt, de uitvoering der verdragsbepalingen, waarbij de uitoefening der R. K. godsdienst in China van de strenge verbods- en strafbepalingen ontheven is.

ITALIE.

ROME, 10 Maart.

Het raadgevend collegie voor financiele aangelegenheden (Consulta), zet hare beraadslaging dagelijks voort. Al mogt ook haar arbeid geen andere vrucht dragen, hij zal althans de Regering overtuigen dat zij geschikte personen zal kunnen vinden wanneer zij eens besluiten mogt aan de leeken werkelijk aandeel in het bestuur te geven. In de zitting van den 2den is de begrooting van oorlog behandeld. Vóór 1848 was de sterkte van het Romeinsche leger op omstreeks 18,000 man bepaald, waarvoor de Staat 9,214,000 fr. te koste legde. Het aan de Consulta voorgelegde ontwerp stelt de sterkte op 13,000 man, aan welk cijfer thans nog nagenoeg 5000 man ontbreken. Voor deze krijgsmagt van 13,000 man heeft de Minister 11,924,000 fr. gevraagd, dat is bijkans een millioen voor elk duizendtal manschappen.

— De uitspraak van den Aartsbisschop van Parijs tegen het dagblad *l'Univers*, wordt hier veel besproken. Men beweert dat zij den H. Stoel in eene moeijelijke stelling brengt, en verwenscht de driftigheid der Franschen in het roeren van netelige vraagstukken.

— Den 7den is hier eene vergadering van het Kardinaals-Collegie gehouden, waarin 8 nieuwe Kardinalen benevens een 20-tal bisschoppen benoemd zijn, onder welke eersten zich bevindt de Aartsbisschop van Tours, waardoor het H. Collegie voltallig is, en thans bestaat uit 70 leden. — Omtrent de gehouden aanspraak is nog niets bekend.

De Generaal der Jesuiten-orde, voor het waarschijnlijke geval dat hij binnen kort overleed, heeft den Pater-provinciaal Pierling, die hem in het bestuur

van de aangelegenheden der Orde in Duitschland bijstond, benoemd om hem als Vicaris-Generaal te vervangen, tot dat zijne plaats door eene regelmatige verkiezing van een nieuwen Pater-Generaal weder bezet zou zijn. Roothaan is ruim 70 jaar en sedert 1828 Generaal der Orde.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Maart.

De beroemde Hoogleeraar aan de Universiteit te Bonn C. F. Harlesz, is den 13^{den} in den ouderdom van 80 jaren overleden.

— De oorlogsvloot bestaat uit 1 fregat, 3 korvetten, 2 stoombooten, 36 kanonneerbooten en 7 jollen.

— Zaturdag l. l. is in een lakenfabriek te Aken de stoomketel met een vervaarlijk geweld gesprongen, waarbij 3 menschen het leven hebben verloren.

— Men heeft te Lunen in Westphalen ook eene bende valsche munters ontdekt, die zich vooral met het vervaardigen van valsche Pruissische thalers en 5 francs-stukken bezig hielden.

— Uit Frankfort wordt van den 13^{den} gemeld: Een uit het zuiden komende ooijevaar, die iets blinkends aan den hals droeg, trok gisteren, in de nabijheid dezer stad, de aandacht van eenen jager, die op den vogel een schot loste en hem doodde. Bij nader onderzoek bleek het, dat het blinkende voorwerp een geel koperen halsband was, waarop Arabische letters gegraveerd waren.

— In Baden is even als vroeger in Wurtemberg en Hessen een besluit genomen, dat de Staat het regt van opppertoezigt heeft over de R. K. kerk.

— Te Frederikshald in Noorwegen zijn bij een' zwaren brand 14 gebouwen in de asch gelegd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 Maart.

De Keizer heeft van den Sultan van Turkije 12 zeer fraaije Arabische paarden ten geschenke ontvangen.

— De bekende Generaal van Haynau is in Stiermarken overleden. — Ook is overleden de Vorst-Aartsbisschop van Weenen.

— Voor de op te bouwen kerk is reeds voor meer dan 381,000 fl. ingeschreven.

— Uit Milaan wordt van den 9^{den} gemeld, dat het bestuur dier stad van den Opperbevelhebber den last had ontvangen om de citadel binnen 48 uren van den noodigen leeftogt te voorzien, en 100 stuks slagtvee ter beschikking te stellen; voortdurend rukten nieuwe versterkingen voor de in die omstreken vereenigde troepen aan, en buiten de poorten van Milaan werd door afdeelingen krijgsvolk druk gearbeid aan het opwerpen van verschansingen.

TURKYE.

Den 26sten Februarij, des avonds kort na zonsondergang, is aan de Fransche stoomboot met den terugkeerenden Franschen Gezant aan boord, de doortogt door de Dardanellen niet alleen verboden, maar van de forten is met scherp op het vaartuig gevuurd. De Fransche Gezant heeft over deze handelwijze heftig geklaagd.

DENEMARKEN.

In de open brieven betreffende den afstand aan de Deensche kroon van de goederen, die de Hertog van Augustenburg in de Hertogdommen bezat, verbindt deze zich, voor zich en zijne familie, nooit weder te komen in de landen, die tot de Deensche kroon behooren en er nooit grondeigendom te verwerven. Hij belooft overigens nooit iets te ondernemen, dat de rust des Koningrijks zou kunnen storen, en zich voortaan, op welke wijze ook, niet te verzetten tegen de maatregelen, onverschillig welke, die genomen worden met het oog op de organisatie der nieuwe monarchie, veel minder tegen die welke ten doel zullen hebben de regeling der erfopvolging in de landen welke die monarchie zamenstellen. De Hertog ontvangt als schadeloosstelling ongeveer 2½ millioen thl.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 Januarij.

De Gouverneur-Generaal heeft aan den Heer P. J. B. de Perez, Resident van Soerabaija, zitting verleend als provisioneel lid in den Raad van Nederl. Indie, en de waarneming zijner betrekking, tijdelijk opgedragen aan den Inspecteur der Cultures G. C. Schonck.

— Eervol is ontslagen als Resident van de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo P. H. A. B. van Hengst.

— Benoemd is tot lid in den Raad van Justitie te Samarang, Mr. L. J. J. Verenet, Ambtenaar op non-activiteit, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst Officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Amboina.

— Berigten uit Palembang, tot den 3^{den} zijn zeer gunstig. De handel nam in levendigheid toe en de betaling der landrenten vorderde goed.

In de Moeara Oeloe had een Hoofd een aanval op onzen post van Moeara Blitie gewaagd, maar was door de bezetting krachtig afgeslagen en zelf gesneuveld, terwijl verscheidene zijner aanhangers werden gewond. Dit verzet schijnt geene vertakking van eenig oproer te zijn, maar als een op zich zelf staand feit te kunnen worden beschouwd.

— Op den 7^{den} dezer werd de te Toelong-Agong, hoofdplaats der afdeeling Negrowo, residentie Kedirie, nieuwlings gebouwde school geopend, ten dienste der inlandsche jeugd, en tevens de met het toezigt over die inrigting belaste Commissie geïnstalleerd.

— Onlangs is aan eenige ingezetenen van Soerabaija vergunning verleend om eene vereeniging te vormen, tot oprigting van eene school voor handwerkslieden, welke op de leest der bouwkundige teekenacademien in Nederland zou worden geschoeid.

— In den morgen van den 5^{den} dezer is ter reede van Batavia, in weerwil dat de blaauwe vlag reeds was geheschen, eene tambangan, de rivier invarende, in de branding omgeslagen, met het noodlottig gevolg, dat van de zich daarin bevindende personen (zijnde de gezaghebber van het Nederl. schip Admiraal Zoutman, J. H. Henrichs, de 3de Stuurman van dien bodem, de 1ste Stuurman Admiraal van het onlangs verbrande schip Wena, benevens vier inlanders), de Gezaghebber Henrichs, de 3de Stuurman en een der inlanders er het leven bij hebben verloren.

— In den nacht van den 21sten December heeft bijna over geheel Java eene zeer hevige aardbeving plaats gehad, die echter weinig schade heeft veroorzaakt.

— Op den 26sten Nov. en volgende dagen zijn de Molukken door zware aard- en zee-bevingen geteisterd geworden. Te Banda was bij den eersten verticalen schok die spoedig in eene golvende beweging overging, dadelijk het grootste gedeelte der woningen of bijgebouwen in puin verkeerd, of de gebouwen zoodanig gescheurd, dat zij onbewoonbaar zijn geworden. Groot-Banda is even zwaar geteisterd geworden; daar hebben ook eene menigte afscheuringen en nederstortingen van rotsen plaats gehad, die de wegen gedeeltelijk belemmeren. Men heeft bij deze ramp geen verlies van menschen te betreuren. Na de aardbeving ontstond er eene zeebeving, die alle denkbeeld te boven gaat. De baai liep in snelle opvolging vol en weder ledig, zoodat het soms slechts eene smalle rivier geleek, waarin 's Lands brik de Haai, die des avonds te voren was aangekomen, en de met 200 koijangs rijst beladene Nederl. bark Atiat al Rachman, voor- en achterwaarts werden gedreven. Tot 10 ure in den morgen nam deze verschrikkelijke ebbe en vloed in hevigheid toe, en tot drie malen werd Neira en Groot-Banda door stortzeeën, die zich in het Zonnegat en in dat van Lonthoir vormden overstroomd, die telkens hooger en hooger stegen, zelfs op Groot-Banda tot aan den voet van het gebergte, waardoor de in de vlakte staande muskaat-notenboomen alle zijn overstroomd.

Een 36-tal inlandsche praauwen, bemand met 613 koppen, werden door hooge stortzeeën door en tegen elkander geslagen, en dan naar den wal en dan van daar weder afgevoerd. Eenige praauwen vergingen in het gezigt; — een gedeelte werd in het Zonnegat gedreven, geraakten daar op strand en sloegen aan stukken; terwijl het aan een ander groot gedeelte der praauwen gelukte, door het ophalen der zeilen te ontvlugten. Beide de zeehoofden zijn bijna geheel weggeslagen. Wat aan den wal door de aardbeving was gespaard, werd door den hoogen vloed vernield en aan stukken geslagen. — Op Lonthoir is het meeste verlies door de stortvloeden veroorzaakt; niets heeft in de negorij bijna kunnen worden gered, een ieder moest voor lijfsbehoud voor zich of voor vrouwen en kinderen zorgen. — Aan boord van de brik de Haai is waargenomen, dat de hoogste en laagste stand van het water 26 voet verschil heeft opgeleverd.

Gedurende deze aard- en zeebeving zijn zware rollingen en geluiden als kanonschoten gehoord. In de eerste daaropvolgende 24 uren zijn nog 15 kleine schokken van aardbeving gevoeld; na dien tijd zijn zij allengs afgenomen. Ook in den loop van den 26sten is de zee weder tot rust gekomen.

De schade, op de Banda-eilanden geleden, is zoo groot en zoo algemeen, dat de geldswaarde daarvan niet kan berekend worden; — en nimmer zal zij weder geheel te boven zijn te komen. Een groot gedeelte der inwoners is geheel of gedeeltelijk geruïneerd, en velen zijn zonder woning.

Op de eilanden Rosengain en Aij is de aardbeving mede zwaar gevoeld. Gedurende de aardbeving en volgende dagen, is in de werking van den vuurberg geene verandering bespeurd; de daaruit aanhoudend opstijgende rook is niet vermeerderd geworden. De walgelijke reuk die men daags na de aardbeving op de benedenstraat langs het strand gewaar werd, was schier ondragelijk. — De aardbeving heeft zich op Banda nog voortgezet tot en met den 22sten Dec. Twee of drie dagen zijn er geweest, dat gedurende de 24 uren, de aarde zeker geen uur achter elkander in rust was; voortdurend werden zachte golvingen of trillingen waargenomen.

Op Neira ziet het er allertreurigst uit; geen enkel steenen huis is onbeschadigd gebleven, en hoogstens zijn 2 of 3 daarvan zonder gevaar bewoonbaar.

Ook te Ceram Ree is den 26sten Nov. de aard- en zeebeving op eene verschrikkelijke wijze waargenomen, en heeft deze laatste op Groot-Ceram groote schade aangerigt; de zee is aldaar zoo hoog opgeloopen, dat alle huizen met wat zich daarin bevond, in de nabijheid van het strand, zijn omvergeworpen en weggespoeld. Vele Ceramsche praauwen op het strand of op de reede liggende, benevens de aldaar ten handel zijnde Goramsche praauwen, op 100 stuks geschat, zijn voor het grootste gedeelte verongelukt, waarbij, even als bij de weggespoelde huizen, veel menschen en vee zijn verloren gegaan.

Te Ternate waren de schokken van aardbeving niet bijzonder sterk. De berg rookte niet buitengewoon.

Op den 25, 26, 27 en 28sten hebben te Batjan verscheidene schokken van aardbeving gepaard met onderaardsch gedruisch plaats gehad.

Van Amboina wordt gemeld, dat daar sedert den 19^{den} Nov. zich herhaaldelijk eenige ligte schokken hadden doen gevoelen, op den 26sten overal in die residentie eene hevige aardbeving is waargenomen, die ongeveer 5 minuten heeft aangehouden. Ook daar bemerkte men eene snelle waterrijzing, waarna terstond eene even snelle daling plaats had, welke rijzing en daling zich 20 malen hebben herhaald, tot des namiddags 2 ure; 5 malen waren zij vrij sterk.

In de afdeeling Saparoea en Haroeko en in de binnen-baai der negorijen

Saparoea en Tiouw was de rijzing van het water sterker, daar het water, tot op 3 Ned. el boven het gewone hoogste peil en met eene alles vernielende kracht voorgestuwd, tot op 405 Rijnlandsche voeten verder dan zijnen gewonen stand aan den oever drong, eene ontelbare menigte visschen medebrengende, welke bij den opgevolgden val van het water op het drooge achter bleven. Tot twee malen heeft men na den hoogsten waterstand, de geheele binnenbaai droog gezien. Jonken en praauwen, welke of onder loodsen aan den oever stonden of aan het strand ten anker lagen, zijn ver binnen het land op erven gevoerd, in hunnen geweldigen voortgang alles medenemende, wat geen tegenstand kon bieden. Vele burgers en handelaren te Saparoea hebben alles verloren, wat zij aan kleeding en weinige gereede penningen bezaten, daar de zee alles weggespoeld en iedereen naar het hooger gedeelte der negorij de vlugt genomen had.

In den nacht van den 23 op den 24sten December zijn te Amboina, zoomede op de onderhoorige eilanden, wederom 2 spoedig op elkander volgende vrij sterke schokken van aardbeving waargenomen, doch hebben geene schade aangerigt.

— Volgens verklaring van 4 personen, behoord hebbende tot de bemanning van het Engelsche barkschip Branis (Berenice), gevoerd door Kapitein Cundy, hetwelk met 70 repatriërende Chinezen in de maand Junij jl. van Singapore naar Tin Hai, nabij Amoy, is vertrokken, hadden, nadat een paar dagen vroeger onaangenaamheden tusschen den Kapitein en de equipage hadden plaats gehad, op den 2den December twee matrozen oproer gemaakt en met behulp van eenige anderen, den Kapitein, den Stuurman, een Ambonees en de vrouw des Kapiteins om het leven gebragt. Een passagier en een Bengaalsche bediende van den Kapitein sprongen vrijwillig over boord. De lijken werden in een zeil gewikkeld en, met een gewigt voor het zinken, daaraan gebonden, in zee geworpen. Twee dagen na den moord stak de manschap het schip in den brand en begaf zich met de sloep naar den wal.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 10 tot en met den 16 Maart 1853.

BEVALLEN: E. Quaadgras, geb. Broekhuizen, Z. — M. J. Smit, geb. van Wijk, D. — M. H. Brus, geb. van Resmalen, Z. — J. van Doorn, geb. van Soomeren, D. — E. van Putten, geb. de Haay, Z. — G. Roman, geb. de Nie, Z. — A. C. Molenaar, geb. van der Klugt, Z. — F. J. van den Dop, geb. van Kempen, Z. — J. Driessen, Z. — L. Brunsting, geb. Timmer, Z. — C. S. van Leeuwen, geb. Swart, tweel. beiden D. — M. E. G. van Heiningen, geb. Schoondergang, Z. — J. Hannaart, geb. Koenen, D. — J. M. Hoos, geb. Cornelje, Z. — J. Elkerbout, geb. Tegelaar, D. — C. M. Vylbrief, geb. Kenbeek, D. — T. Delforno, geb. Huygen, Z. — E. Jesse, geb. de Bruin, Z. — E. van der Voorden, geb. van der Hark, Z. — H. Fucks, geb. Bekoop, Z. — J. Tomasse, geb. van der Myn, Z. — J. F. Taets van Amerongen, geb. Gevers Leuven, D. — J. M. Schimmel, geb. Speet, Z. — M. Riebeek, geb. de Koning, Z. — A. Klinkhamer, Z. — J. P. van der Wegen, geb. Verwer, tweel. beiden Z. — J. M. Antiba, geb. van Soest, D.

GEHUWD: A. Lepelaar, Jm. en M. Altena, Jd. — H. Onvlee, Jm. en R. van Dijk, Jd. — P. Hoefsmit, Wedr. en J. Jongbloed, Jd.

OVERLEDEN: C. Stikkelorum, D., 3 w. — A. van Trotsenburg, 21 j. — E. Beek, geb. Kramp, 79 j. — P. Schaft, 59 j. — J. Voermans, Z., 20 m. — W. F. van der Ploeg, Z., 3 w. — B. van Geer, geb. Leenderts, 81 j. — M. Kettenis, D., 5 w. — M. Bey, D., 2 j. en 3 m. — H. de Vrind, geb. Tange, 77 j. — J. H. Landesbergen, Z., 2 j. en 6 m. — J. P. Wolters, Z., 5 j. en 9 m. — A. Limvert, geb. de Rou, 59 j. — J. M. Schoovers, Z., 2 j. en 3 m. — J. Lipse, 30 j. — L. Hoefnagel, Z., 4 m. — J. V. van Veyeren, 36 j.

Tweede Zitting van den Militieraad, over het Kanton Leyden, Nº. 15.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN, geven bij deze kennis aan de dienstpligtige lotelingen dezer Gemeente, behoorende tot de ligting van het jaar 1853, dat de Tweede Zitting van den Militieraad, voor deze Gemeente, zal plaats hebben, in de *Lakenhal aan den Ouden Singel*, *op Maandag, Dingsdag en Woensdag den* 21, 22 en 23 *Maart aanst.*, *'smiddags ten* 12 *ure*, met vermaning, om op die dagen voor bovengemelden Militieraad te verschijnen, ten einde hunne vrijstelling op hunne ingediende reclames, of wegens personele ongeschiktheid, te verhooren, terwijl zij, bij gebreke hiervan, al ware het, dat het biljet tot oproeping van ieder derzelven in 't bijzonder, niet behoorlijk aan hen mogt zijn bezorgd ingevolge art. 30 der wet, van den 27 April 1820, zullen geacht worden geenerhande gronden tot vrijstelling te hebben, en voor de dienst finaal worden gedesigneerd.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 14 Maart 1853. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 14den Maart de Heer P. R. van Hyfte, med. et art. obst. doct., van Leyden, in de Chirurgie.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 14den December de Heer B. H. Buma, van Leeuwarden, in de Regten, met Theses.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Trekking. Nº. 2133 een prijs van *f* 10,000. Nº. 6747 een prijs van *f* 5,000.
Nºs. 7487, 11209 en 16725 ieder een prijs van *f* 1,000.
16de » Nº. 15552 een prijs van *f* 1,000 en Premie van *f* 30,000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe J. F. BARONESSE TAETS VAN AMERONGEN, Geb. GEVERS-LEUVEN.

LEYDEN, 15 Maart 1853.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat het Depôt van supra fijne WITTE GENUA- of TAFEL-OLIE, van den Heer HOLTY, hetwelk vroeger bij den Heer STEVENS was gevestigd, thans bij hem is overgeplaatst.

J. F. ZUUR, *Confiseur*.

VERLOREN,

op Woensdag avond 16 Maart, gaande van de Breedestraat naar het Rapenburg, een BOA. De Vinder gelieve hem te bezorgen aan het Bureau dezer Courant en kan **vijf gulden** belooning ontvangen.

Men vraagt tegen 1° Mei te dezer Stede, nabij de Markt, *in Huur:* een **WINKELHUIS** met **BAKKERIJ**. Die hierop reflecteren, gelieven opgaaf van Huurprijs te doen. Adres onder Letter **B. C.** aan het Bureau dezer Courant.

VOLKS-LECTUUR.

Door J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers te *Amsterdam*, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

GEDENKSCHRIFTEN VAN EEN HANDWERKMAN

EMILE LOUVESTRE vrij gevolgd,

DOOR

L. VAN HOOGEVEEN STERCK.

Het Werkje, in populairen en onderhoudenden toon geschreven en van hoogst nuttige strekking voor de arbeidende klasse, groot 160 bladz. compressen druk, kost 80 Cents.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 16 Maart.

	Rente	Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$65\frac{11}{16}$	$65\frac{3}{4}$	$65\frac{3}{4}$
Dito Certificaten	» 3 »	$77\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$96\frac{1}{2}$	—	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$95\frac{3}{16}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$122\frac{1}{4}$	123	—
O. I. Leening	» 4 »	$96\frac{5}{8}$	$96\frac{11}{16}$	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	$102\frac{1}{2}$	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	$103\frac{5}{8}$	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$108\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$97\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	» 4 »	$92\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$92\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$73\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	*f* 500 *f*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	25	$25\frac{1}{16}$	25
Dito Obligatiën	» 3 »	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{3}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{7}{16}$	$44\frac{3}{8}$
Bewijzen Coupons		$8\frac{5}{16}$	$8\frac{7}{16}$	$8\frac{3}{8}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	$87\frac{5}{8}$	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$82\frac{7}{16}$	$82\frac{1}{2}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$93\frac{5}{8}$	$93\frac{3}{4}$	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	41	$42\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$53\frac{3}{16}$	$53\frac{1}{4}$	$53\frac{3}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	$41\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$38\frac{7}{8}$	—	—
VENEZUELA	» $3\frac{1}{4}$ »	$38\frac{7}{8}$	—	—
MEXICO	» 5 »	$26\frac{1}{8}$	$26\frac{1}{4}$	$26\frac{1}{8}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{7}{8}$	$4\frac{15}{16}$	—

Grieken $6\frac{15}{16}$ $7\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 7.

KORT VERSLAG
DER
ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 18 Maart 1853, N°. 33.*)

Zitting van 17 Maart.

Afwezig zijn de Leden Bake, Hartevelt, Cock, Adriaans, van Kaathoven, Luzac en Leembruggen.

De Notulen der voorgaande Vergadering worden gelezen en vastgesteld.

De Burgemeester heeft aan de Vergadering overgelegd:

1°. Een voorstel van het Raadslid Leembruggen omtrent het Gymnasium.

2°. Eene voordragt van Burgemeester en Wethouders tot het verleenen van remissie van huur, van het grasgewas op het land aan de Morschpoort.

Wordt besloten, deze stukken ten fine van berigt en raad te stellen, als: dat *sub* 1° in handen van Curatoren van het Gymnasium, en dat *sub* 2° in handen der Commissie van Finantie.

3°. Een adres van den Stadsdoctor P. M. Mess, verzoekende met den 1 April e. k. uit deze betrekking te worden ontslagen.

Nederlegging in de Leeskamer.

De Burgemeester heeft vervolgens de magtiging dezer vergadering verzocht om in het bestek der vernieuwing der bogen van de Blaauwpoortsbrug eenige kleine wijzigingen te brengen, waartoe met algemeene stemmen is besloten.

Alsnu is aan de orde van den dag:

1°. De Nota van beantwoording der aanmerkingen door Gedeputeerde Staten gemaakt, op de begrooting dezer gemeente voor de dienst van 1853.

Uit de conclusie van het rapport der Commissie van Finantie gebleken zijnde, dat tusschen de leden dier Commissie verschil van gevoelen bestaat, wordt dien ten gevolge door den Burgemeester in rondvraag gebragt: of de Vergadering zich kan vereenigen met de voordragt van Burgemeester en Wethouders, waartoe door een gedeelte der Commissie wordt geraden; hetgeen met 13 tegen 5 stemmen is aangenomen.

Tegen hebben gestemd de HH. Le Poole, de Moen, van der Hoeven, Lisman en Taets.

Zoodat de Nota van beantwoording, zoo als deze is liggende, is vastgesteld.

2°. De Nota van beantwoording der door Gedeputeerde Staten dezer Provincie gemaakte aanmerkingen op de gemeente-rekening over 1851.

En daar, volgens de dispositie van genoemd Collegie, welke ten geleide der Nota van aanmerkingen aan Burgemeester en Wethouders is toegezonden, de Raad daarop moet worden gehoord, — wordt door den Burgemeester in rondvraag gebragt: of bij deze Vergadering bedenkingen bestaan tegen de onderwerpelijke Nota van beantwoording, waarmede de Commissie van Finantie, blijkens haar overgelegd rapport zich heeft vereenigd.

Hiertegen bij de Vergadering geene bedenkingen bestaande, wordt deze met algemeene stemmen aangenomen.

3°. De voortzetting der deliberatiën, over de verordening omtrent de verdeeling der gemeente in wijken en buurten, te beginnen met art. 7:

»Aan het hoofd van elke gebuurte staat een heer der gebuurte."

Dit artikel wordt met algemeene stemmen onveranderd aangenomen, even als art. 8, dus luidende:

»Bij afwezigheid of ziekte van den heer der gebuurte of bij vacature, wordt zijne betrekking door eenen inwoner der gebuurte, *raad* genaamd, waargenomen."

Op art. 9 wordt door het Lid van der Boon Mesch voorgesteld voor »strekken moet" te lezen »moet plaats hebben", en wordt dit art. met deze wijziging met 17 tegen 1 stemmen, zijnde die van het Lid Groos, aangenomen, van dezen inhoud:

»De heeren der gebuurte worden benoemd door Burgemeester en Wethouders uit eene voordragt, hun door de bewoners der gebuurte, voor welke de benoeming moet plaats hebben, te doen."

Het Lid Lezwyn stelt voor om in art. 10 voor »naburige" te lezen »aangrenzende"; het Lid Lisman om het woord »zelven" weg te laten; ook wordt voor de woorden »bij mondelinge boodschap, doch" door de Commissie voorgesteld te lezen »schriftelijk opgeroepen". Met welke wijzigingen dit art. met 17 tegen 1 stemmen, zijnde die van het Lid Groos, wordt aangenomen, van dezen inhoud:

»Tot het opmaken dier voordragt worden, bij vacature, door den raad der gebuurte en, bij ontstentenis van dezen, door den heer eener aangrenzende gebuurte, daartoe door den ambtenaar van den burgerlijken stand aan te wijzen, of bij de gewone vierjaarlijksche aftreding, door den heer dier gebuurte, de mannelijke hoofden van huisgezinnen, die in de gebuurte wonen en den ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hebben, ten minste tweemaal vier en twintig uren te voren, schriftelijk opgeroepen, met aanduiding van tijd en plaats der zamenkomst. Het locaal, waar de vergadering gehouden zal worden, wijzen Burgemeester en Wethouders aan. Hij, die de oproeping gedaan heeft, zit in de vergadering voor.

De behandeling van art. 11 wordt uitgesteld tot bij de behandeling van art. 18.

Art. 12 wordt onveranderd aangenomen, dus luidende:

»De voordragt moet, wanneer de betrekking tusschentijds openvalt, binnen éene maand na dat openvallen plaats hebben.

Bij de gewone vierjaarlijksche aftreding geschiedt zij in de maand, die aan de aftreding voorafgaat."

Nadat het Lid van der Hoeven de vergadering heeft verlaten, wordt art. 13 in behandeling gebragt, en dit even als art. 14 onveranderd aangenomen, luidende deze als volgt:

»De stemming geschiedt bij besloten briefjes, welke na de inlevering in diezelfde vergadering, geopend en voorgelezen worden."

»Op de voordragt worden de drie personen geplaatst, die de meeste stemmen verkregen hebben. Zijn de meeste stemmen tusschen meerdere personen verdeeld, zoo worden allen daarop gebragt, die meeste stemmen hebben erlangd."

Art. 15 in behandeling gebragt zijnde, wordt door het Lid Groos voorgesteld om voor de woorden »doch met overleg van den heer der gebuurte" te lezen »doch na den heer der gebuurte te hebben gehoord", en wordt dit art. met deze wijziging aangenomen, dus luidende:

»De raad der gebuurte wordt door Burgemeester en Wethouders, zonder voorafgaande voordragt, doch na den heer der gebuurde te hebben gehoord, benoemd."

Op art. 16 stelt het Lid Groos voor de woorden »met opgave van redenen" weg te laten, en wordt dit artikel, met deze wijziging aangenomen, van dezen inhoud:

» De heeren en raden der gebuurte ontvangen bij hunne benoeming van Burgemeester en Wethouders eene acte van aanstelling.

Bij weigering om de hun opgedragen betrekking aan te nemen, geven zij daarvan binnen acht dagen, nadat hun de acte van aanstelling is toegezonden, schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouders."

Art. 17 wordt onveranderd aangenomen, dus luidende:

» Om heer der gebuurte te kunnen wezen, moet men den vollen ouderdom van drie en twintig jaren bereikt hebben, kunnen lezen en schrijven en binnen de gebuurte wonen."

Op art. 18 wordt door de Commissie van redactie naar aanleiding van gemaakte bedenkingen voorgesteld, om aan 2°. nog de woorden toe te voegen » beneden den rang van Officier;" door het Lid van Outeren, om bij 4°. te voegen » bij hunne meesters inwonende," en door het Lid van der Boon Mesch, ten gevolge eener door het Lid Bucaille gemaakte bedenking, bij 6°. » van bier of sterken drank." En wordt dit art. dus gewijzigd met 16 tegen 1 stemmen, zijnde dit van het Lid Groos aangenomen, dus luidende:

» Tot heeren der gebuurte kunnen niet worden voorgedragen:

1°. studenten aan de Hoogeschool alhier;

2°. krijgslieden in werkelijke zee- of landdienst beneden den rang van officier;

3°. zij, die in gast-, wees- of armhuizen verpleegd worden;

4°. knecht en huisbedienden bij hunne meesters inwonende;

5°. die bij eenig armbestuur bedeeld worden;

6°. herbergiers en tappers van bier of sterken drank."

Hierna wordt art. 11 in behandeling gebragt en onveranderd aangenomen, dus luidende:

» Zij, die volgens Art. 18, N°. 1, 3, 4 en 5, geene heeren der gebuurten kunnen zijn, worden ook niet toegelaten bij het opmaken der voordragt."

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.